

E-rēķini: stratēģiska virzība uz nodokļu atbilstību un finanšu pārvaldības izcilību 1/17/25

Globālā tendence pāriet uz digitāliem risinājumiem arvien izteiktāk izpaužas arī finanšu un nodokļu jomā. E-rēķinu ieviešana, kas sākotnēji tika uzskatīta par formālu atbilstības prasību, šobrīd kļūst par nozīmīgu stratēģisku soli ceļā uz efektīvāku, pārskatāmāku un ilgtspējīgāku uzņēmuma pārvaldību.

Līdzīgi kā daudzās citās valstīs arī Latvijā ir uzsākta pakāpeniska e-rēķinu ieviešana, lai stiprinātu nodokļu disciplīnu, samazinātu ēnu ekonomiku un modernizētu datu apmaiņas procesus. Šie pasākumi nosaka uzņēmumiem nepieciešamību pārskatīt savas esošās sistēmas un pieņemt tehnoloģiskus risinājumus, kuri nodrošina atbilstību, vienlaikus radot reālu pievienoto vērtību biznesa procesiem.

E-rēķinu galvenās priekšrocības uzņēmējdarbībā

1. Normatīvās atbilstības nodrošināšana un nodokļu risku mazināšana

Valstiskās e-rēķinu sistēmas galvenais mērķis ir uzlabot uzraudzības efektivitāti, padarot nodokļu informāciju pieejamu un strukturētu reāllaikā. Latvijā tiek īstenota decentralizēta e-rēķinu apmaiņa ar informācijas nodošanu Valsts ieņēmumu dienestam, sākot ar 2026. gadu.

Automatizējot rēķinu izrakstīšanu un datu nodošanu, tiek būtiski samazināts cilvēkfaktora radītais kļūdu un neatbilstību risks. Turklāt strukturētu datu izmantošana vienkāršo nodokļu auditus un samazina iespējamās domstarpību gadījumus ar Valsts ieņēmumu dienestu.

1. Grāmatvedības procesu racionalizācija un izmaksu samazināšana

Tradicionālie rēķinu apstrādes procesi ietver ievērojamu manuālu darbu, kas ir neefektīvs, laikietilpīgs un pakļauts kļūdām. E-rēķini, īpaši, ja tie ir integrēti ar uzņēmuma grāmatvedības vai ERP sistēmu, būtiski paātrina rēķinu apriti, samazina kavēšanos un novērš nepieciešamību pēc papīra dokumentiem.

Ekonomiskie ieguvumi:

- drukas un sūtīšanas izmaksu izskaušana;
- ātrāka maksājumu saņemšana un uzlabota likviditāte;
- samazināts apstrādes laiks un cilvēkresursu noslodze;
- mazāks kļūdu un labojumu apjoms.

1. Precīzāka finanšu prognozēšana un kontroles stiprināšana

Reāllaika datu plūsma ļauj precīzāk pārvaldīt debitoru un kreditoru pozīcijas, uzlabojot naudas plūsmas plānošanu. Uzņēmumi, kas izmanto e-rēķinus kopā ar moderniem finanšu analītikas rīkiem, spēj savlaicīgi identificēt potenciālos riskus un efektīvāk sadalīt resursus, sekmējot ilgtermiņa finanšu stabilitāti.

Rīcības plāns: kā uzņēmumiem sagatavoties e-rēķinu ieviešanai?

1. **Prasību izvērtēšana:** Noskaidrojiet, vai un kad jūsu uzņēmumam būs obligāti jāievieš e-rēķinu sistēma atbilstoši normatīvajiem aktiem.
2. **Esošo sistēmu audits:** Veiciet rēķinu izrakstīšanas un saņemto rēķinu apstrādes procesu un grāmatvedības sistēmu novērtējumu, lai identificētu nepieciešamās izmaiņas un iespējamās

integrācijas iespējas.

3. **Tehniskā risinājuma izvēle:** Izvēlieties vispiemērotāko e-rēķinu apmaiņas modeli — vai nu izmantojot valsts piedāvāto platformu, e-rēķinu operatorus, vai arī izstrādājot integrācijas ar sadarbības partneru ERP sistēmām (piemēram, izmantojot API).
4. **Darbinieku apmācība un iekšējā komunikācija:** Nodrošini, lai visas iesaistītās puses izprastu e-rēķinu ieviešanas procesus, ieguvumus un atbilstības prasības.
5. **Atbilstība PEPPOL standartiem:** Latvijā, tāpat kā citviet Eiropā, e-rēķinu apmaiņa tiek organizēta atbilstoši PEPPOL standartiem, kuri nodrošina starptautisku saderību un drošību.
6. **Finansiālais atbalsts un stimuli:** Pārskatiet pieejamās valsts atbalsta programmas vai ES līdzfinansētas iniciatīvas, kas paredzētas digitalizācijas veicināšanai.

Secinājums: nākotnes izrāviens caur digitalizāciju

E-rēķini pārstāv daudz vairāk nekā formālu prasību — tie iemieso būtisku virzību uz caurspīdīgāku, efektīvāku un stratēģiski vadītu uzņēmējdarbību. Proaktīva šo risinājumu ieviešana nodrošina ne tikai atbilstību regulējumiem, bet arī sniedz konkurētspējas priekšrocības digitālajā laikmetā.

Uzņēmumi, kas savlaicīgi pielāgosies un investēs e-rēķinu risinājumos, iegūs būtisku priekšrocību – ne tikai nodokļu un grāmatvedības jomā, bet arī vispārējā finanšu pārvaldībā. Turpretī vilcināšanās var nozīmēt ne tikai kavējumu pielāgošanās procesā, bet arī zaudētas iespējas nākotnes izaugsmei.